

Kako sadna drevesa v slabo zemljo saditi, da dobro rastejo.

Na to vprašanje odgovarja skušen sadjerec tako-le:

1. Jamo, kamor hočeš drevesa saditi, izkopaj, če le moreš, uže nekoliko tednov pred sadbo. Če sem mislil drevesca jeseni narediti, sem kmalu po košnji otave za nje jame izkopal. Če sem jih hotel pa spomladi saditi, sem jame že o jeseni kopal. To je za to dobro, ker izkopana zemlja po tem dalje časa na zraku, solncu in dežji leži, da se jako zrahlja in rodovitnosti izpod neba napije.

2. Jamo izkopljem, kar se dá, plitve, 1 čevljev globoke, 3—5 čevljev pa široke, da so plitvim skledam ali dlani človeške roke podobne; v tacih jamah se drevesne korenine dobro razširijo.

3. Rušino odrežem toliko globoko, dokler njene korenine sežejo, ter jo na stran denem. Prvo zemljo, tikoma pod rušinami denem posebej na stran, ker površna je boljša od spodnje, katero tudi posebej na drugo stran položim. Ko je jama izkopana, denem rušine brž na dno, toda narobe, ter jih precej dobro pomandram (potlačim). In tako pustim jamo, dokler pride čas drevesa saditi, prazno. Posebno dobro je tudi za drevesa, če se v jame, dokler so še prazne, nekoliko dobro podelanega gnoja potrosi; dež izpira gnoj in njegova gnojnica se iz njega v globino oceja. Ta gnoj se mora pa, ko se drevesca sadé, zopet iz jame pobrati.

4. Kedar drevesca sadim, pa tako-le ravnam: Najprej zataknem kol sredi jame, potlej posujem nekoliko boljše zemlje po rušini, in na njo postavim drevo, katero sem v to jamo namenil, ga h količu, toda ne pretesno, privežem, da se lože s zemljo vred ponizati in vsesti more. Z ostalo boljšo zemljo (če nimam posebno dobre pri rokah) korenine, ki jih z roko lepo razprostim, skrbno zasujem, in sicer tako, da nič praznega in votlega med koreninami ne ostane. Na to zasujem jamo povrhi s tisto zemljo, ki sem jo nazadnje iz jame vrgel, in napravim okrog drevesa jamelček, da se deževnica ali sicer voda, s katero drevo zalivam, ne oceja, ampak krog drevesa ostane.

5. Ako pa suho vreme nastopi, se morajo drevesca pogostoma zalivati, zato ker so plitvo posajene, se tedaj tudi hitreje posušé, kakor take, ki globoko stojé, in ker je zemlja okoli njih še rahla.

6. Drugo jesen si oskrbim, če je le moč, pepéla, dobre prsti ali pa prav podelanega gnoja in ga posujem po rušini okrog drevesic, pa ne tikama dreves, ampak bolj krog njih, po rušini, ga pokopljem precej globoko, toda pri tem delu pazim na to, da se korenine ne poškodujejo. Po tem takem je zemlja okrog drevesca zrahljana in pognojena, korenine nimajo samo v jami, ampak tudi zunaj nje rahle prsti in živeža dovelj, kar jim prav dobro tekne, in zato rastejo kvišku, da je veselje. Tako gnojenje in rahljanje prsti je in bo drevesom vselej prav dobro, toraj tudi v poznejih letih. Kar se pri omenjenem prekopenji prsti okrog dreves manj sená, toliko več se pa otave nakosí.

Tako sadim in obdelujem svoja drevesca že več let; ona rastejo veliko hitreje in se obraščajo veliko boljše kakor druga. Zato to ravnanje vsacemu živo priporočam.

Gospodarske skušnje.

* *Kako jajca hraniti, da ostanejo dolgo dobra.* Po „B. T.“ naj se jajca pomažejo z lanenim oljem; iz tako z oljem ovitih jajc ne more nič izpuhteti, pa tudi vnanji zrak ne more jih prešiniti. To je skusil gospo-

dar prav natanko s tem, da je 10 z lanenim oljem dobro namazanih jajc položil v pesek, ki jih je pokrival za 3 linije. Čez 3 mesece jih je preiskaval in našel, da so jajca le 2 odstotka svoje teže izgubila, čez 6 mesecev pa 3 odstotke; ko jih je odprl, so bila vsa lepo polna in dišala so prav tako kakor frišna. Nasproti temu pa so z oljem nenamazana jajca čez 6 mesecev za 18 odstotkov ložja postala, bila so na pol prazna in so smrdela. — Laneno olje je dober kup in namazati jajca je tudi lahko.

Gospodarske novice.

* *Razstava perutnine na Dunaji.* Dunajsko društvo za rejo perutnine, ki se imenuje „erster österr. Geflügelzucht-Verein“ napravi od 11. do 18. maja razstavo perutnine na Dunaji. V to razstavo se jemljejo od kodar koli poslane a) kokoši, b) golobje, c) gosí, race, purani in vsaka druga perutnina, d) tiči, e) pitana živa ali zaklana perutnina itd. — Kdor boče v razstavo kaj poslati, naj se pri društvu oglasi zadnji čas do 20. dne aprila; kar pa v razstavo pošlje, mora biti do 10. maja na Dunaji.

* *Na sadje- in vinorejski šoli pri Mariboru se je novo šolsko leto s 1. marcom pričelo.* Učencev je 36, mladih viničarskih učencev 10, 2 iz Kostrivnice, 1 iz Monsberga, 1 iz Ljutomera, 1 iz Radgone, 1 iz Brežic, 1 iz Griž.

Podučne stvari.

Različnost živeža v raznih krajih svetá.

V nikaki reči ni toliko različnosti kakor v živežu raznih narodov.

Slovenec je zadovoljen s svojimi žganjci in s svojim sokom, Lahu se smeja srce, kedar se nasiti s koščekom polente in z grozdjem, Ind zajme včasí med solnčnim izhodom in zahodom mrvice rajža; al Eskimo si komaj potolaži svojo lakoto z dvajsetimi funti mesa na dan in Tatar ga požre v 24 urah svojih štirideset funtov. Kapitan Cochrane (Košran) omenjuje v svojem potopisu še celó, da je neki Tatar v 24 urah celi zadnji del velicega vola pod streho svojega života spravil, zraven pa dvajset funtov mastí pojedel in primerno veliko razbeljenega surovega masla spil. Trem Jakutom, kateri so tudi Tatari, se malo zdi, za kosilo celega severnega jelena (Renuthier) do belih kostí oglodati.

V Londonu in Novem Jorku računajo po pol funta mesa za človeka na dan, v Parizu šesti del funta mesa; na Slovenskem, zlasti na Kranjskem, pride pa kaj majhen drobček funta mesa na enega človeka na dan. Pri vsem tem se pa smejo Slovenci ponašati, da jim dadó žganci, krompir in sok krepke pesti in prebrisane glave, — žalibog, da jim jih žganje od leta do leta bolj habi!

Ni tedaj res, da ljudje brez mesa ne morejo shajati, ako le umejo, si živež tako napravljati, da si v njem ono tečnost nadomestijo, katera se nahaja v poštenem kosu govejega ali družega mesa.

Živež je pa zeló različno med ljudmi razdeljen. Tú je siromak, kateri ne premore toliko, da bi svoje otroke kedaj do dobrega nasitil; tam je bogatin, kateri tlači v svoj želodec vse sladkarije, katere si more izmišljovati. Na eni strani je Lazar, katerega glad ni nikoli ugašen, na drugi pa požeruh, kateri v starosti med desetimi in dvajsetimi leti toliko nepotrebnege povžije, da bi to 40 „parizarjev“ komaj prepeljali.